

PÄRNU KUNINGA TÄNAVA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

**Kehtestatud direktori 10.12.2020. a käskkirjaga nr 1.1-1/12
Jõustub 01.09.2020. a**

Sisukord

1. Üldsätted	4
2. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli väärtused ja eripära.	5
3. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	6
3.1. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes	6
3.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes	7
3.3. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes	7
Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis õpet kavandades ja ellu viies:	8
4. Õppekorraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	9
4.1. Tunnijaotusplaan Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis põhikooli riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele õppeaineti ja aastati	9
4.2. Tunnijaotusplaan riikliku lihtsustatud õppekava alusel õppivatele õpilastele:	9
4.3. Valikainete loendid, sh riiklikest õppekavadest mitte tulenevad valikained ja valimise põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	10
4.4. Erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti põhikoolis	10
4.5. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	10
Läbiv teema «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»	11
Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“	12
Läbiv teema «Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus»	13
Läbiv teema «Kultuuriline identiteet»	13
Läbiv teema „Teabekeskkond“	14
Läbiv teema «Tehnoloogia ja innovatsioon»	15
Läbiv teema „Tervis ja ohutus“	16
Läbiv teema «Väärtused ja kõlblus»	17
4.6. Lõimingu põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	18
4.7. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.	19
5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	21
6. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht	27
7. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	29
8. Hindamise korraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	30
8.1. Kujundav hindamine	31
8.2. Kasutatav hindesüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted	31
8.3. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli I klassides	32
8.4. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	32
8.5. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli lõpetamine	33
8.7. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord	33
8.8. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord	35

8.9. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord	35
9. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	35
9.1. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused	36
10. Karjääriteenuste korraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis.....	39
11. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	40
12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	40
13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis	41

PÄRNU KUNINGA TÄNAVA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli (edaspidi „Kooli“) õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 lg 4 alusel. Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

1. Üldsätted

Kooli õppekava on kehtestatud ühe tervikdokumendina ja koosneb kolmest osast- õppekava üldosast, ainevaldkondade õppeainete ainekavadest ainevaldkonniti ja klassiti ning lihtsustatud õppekavast.

Õppekava on väljundipõhine, st et rõhuasetus on õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Õppeprotsessi kirjeldamine toimub õpetaja töökavades.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis lähtutakse põhimõttest, et õppekavas esitatud teemadele pühendatakse arvestatav hulk aega, lähenedes teemale mitmetel viisidel, nii et õpilased õpivad õpitud kasutama mitmetes situatsioonides. Õpilastel lastakse demonstreerida õpitud võimalikult erinevates olukordades ja antakse soorituste kohta tagasisidet tuues välja õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpitulemuse omandamist.

Väljundipõhine õppekava toetab mõtteviisi, mille kohaselt keskendutakse õpitulemustele/pädevustele ning kujundavale hindamisele. Väljundipõhise õppekava mõtteviisi aluseks on mudel, milles on keskne roll üldpädevustel ja valdkonnapädevustel ning millele lisanduvad läbivad teemad. Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimikul ja keskkonna korraldusel.

Põhikooli ainevaldkondlikud ja ainealased eesmärgid tulenevad „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 7, § 9 ja § 11 seatud taotletavatest pädevustest ja aitavad kaasa nende pädevuste saavutamisele.

„Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevused on valdkonna- ja aineüleised ja nende kujunemise tagamine õpilastel on kõigi Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.

2. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli väärtused ja eripära.

Kõik koolis tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 2 lõikes 3 sätestatud üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli arengukavas on sõnastatud kooli põhiväärtused:

1. *Kooli avatus ja positiivse kogemuse jagamine* – tahame olla õppe- kasvatusvaldkonnas parimad asjatundjad ning teeme oma tööd pühendumise ja vastutustundega. Toetume pedagoogilises tegevuses kaasaegsetele ja teoreetilistelt põhjendatud lähenemisviisidele. Pidevalt juurde õppivad töötajad on varandus, mis võimaldab edasi areneda. Meie tegevus on arusaadav ja avatud nii kolleegidele, partneritele kui avalikkusele.

2. *Meeskonnatöö ja koostöö lastevanematega* – tahame olla usaldusväärsed, õiglased ja koostööle avatud partnerid, kuna parimad tulemused tekivad koostöös. Austame ja arvestame oma partnereid ning nende seisukohti.

3. *Loovuse ja uuriva tegevuse toetamine* – õpime igast kogemusest ja arendame loovust iseendas, et luua uudseid lahendusi. Oleme avatud uuendustele ning mõistame ja oskame arvestada otsuste tegemisel muutusi haridussüsteemis. Toetame uute teadmiste otsingul maailma uurimist ning suuname küsima, avastusi tegema ja saadud tulemusi kontrollima.

4. *Väärikus, traditsioonide austamine ja kooli ajaloo väärtustamine* – oleme usaldusväärsed ja vastutame oma sõnade, valikute ja käitumise eest. Suhtleme inimestega avatult, sõbralikult ja viisakalt. Eesti Vabariik on meie kodumaa ning me armastame, austame ja hoiame seda. Hoiame au sees Eesti rahvusümboleid, eesti keelt ja kultuuri.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa põhikooli õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Koolis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus tagada põhikooli õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikool on integreeritud põhikool, kus õppetöö toimub nii põhihariduse lihtsustatud kui ka riikliku põhihariduse õppekava alusel. Koolis on loodud põhikooli õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli kontseptsioon on kaasava kooli kontseptsioon, mille motoks on rohkem sallivust. Koolikultuur aktsepteerib iga õpilase eripära ja võimeid. Põhiprotsess on õpilase areng ja selle arengu eeldus on koostöö igal tasandil. Õpilast toetatakse ja tema arengut hinnatakse võrrelduna tema võimetega.

Pärnu Kuninga Tänavä Põhikooli õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse. Põhikooli õpilased on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Tagasisidet selle protsessi kohta antakse kaks korda aastas toimuvatel arenguvestlustel.

Pärnu Kuninga Tänavä Põhikool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele. Lisaks on suurem tähelepanu õppekavas loodus- ja täpisteadustel. Esimesest klassist alates õpitakse inglise keelt. Õpioskused on eraldi tunnina õppekava osa.

Alates 7. klassist toimub eesti keele ja matemaatika õpetamine tasemerühmades. Tasemerühmad moodustatakse arvestades õpilase õppeedukust antud aines ja 6. klassi riiklike tasemetööde tulemusi, arvestatakse ka aineõpetaja ettepanekuid. Rühmade nimekirjad kinnitab õppenõukogu. Liikumine tasemerühmades toimub samuti lähtuvalt õpitulemustest aineõpetaja ettepanekul õppenõukogu otsusel õppeperioodi lõpus.

3. Pärnu Kuninga Tänavä Põhikooli õppe- ja kasvatusesmärgid

Õppe korraldamisel lähtub Pärnu Kuninga Tänavä Põhikool põhimõttest, mille kohaselt õpilase liikumisel klassist klassi, ühelt kooliastmelt teisele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi. Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest. Põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat.

Pärnu Kuninga Tänavä Põhikool on hästi toimiv õppeasutus, mis on avatud uuendustele ja teeb institutsionaalset koostööd. Kõigil õpilastel on võrdsed võimalused õppe- ja kasvatusetööks kaasaegses ja turvalises õpikeskkonnas. Konkurentsivõimeline õppe- ja kasvatusetöö, mis arvestab õppija individuaalsust, loob valikuvõimalused võimetekohaseks edasiõppimiseks ja edukaks toimetulekuks ühiskonnas.

Kooli õppekava alusel toimivas õppes osalemine toimub ilma õpilaste või vanemate poolse kaasrahastamiseta.

3.1. Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks

õppetöök. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

3.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele;
- süvendatud huviga õpilastele lisaõppe võimaluste pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

3.3. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Põhikoolis õppetegevust kavandades lähtuvad õpetajad üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 2 sõnastatud alusväärtustest. Õppetegevust kavandades toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega.

Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus). Toetatakse eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõttu.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskuju, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis õpet kavandades ja ellu viies:

- arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
- arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka

pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

4. Õppekorraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Õpe on korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel eristades tavapäraseid ainetunde.

Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas.

4.1. Tunnijaotusplaan Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis põhikooli riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele õppeaineti ja aastati

Ained	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
1) eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
2) kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6
3) A-võõrkeel			4	4	4	4	4	12	3	3	3	9
4) B-võõrkeel				0			3	3	3	3	3	9
5) matemaatika	4	4	4	12	5	5	5	15	5	5	5	15
6) loodusõpetus	2	2	2	6	2	2	3	7	2			2
7) geograafia				0				0	2	2	2	6
8) bioloogia				0				0	2	2	2	6
9) keemia				0				0		2	2	4
10) füüsika				0				0		2	2	4
11) ajalugu				0		2	2	4	2	2	2	6
12) inimeseõpetus		1	1	2	1	1	1	3	1	1		2
13) ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
14) muusika	2	2	2	6	2	2	1	5	1	1	1	3
15) kunst	2	1	1	5	1	1	1	3	1	1	1	3
16) tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	1	2	2	5	1	2	2	5	2	2	1	5
18) kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Kohustuslik maht	18	19	23		21	23	29		28	31	31	
Vaba tunniressurs	0	(2)	0	2	(1)	(1)	0	2	0	0	0	0
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

4.2. Tunnijaotusplaan riikliku lihtsustatud õppekava alusel õppivatele õpilastele:

Õppeained/klassid	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
eesti keel	7	9	10	10	9	8	6	7	6
inglise keel					2	2	2	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	5	5	5
loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
ajalugu						1	2	2	2
inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
arvutiõpetus							1	1	1
nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

4.3. Valikainete loendid, sh riiklikest õppekavadest mitte tulenevad valikained ja valimise põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Valikained põhikoolis on kooli valik. Valikaineid õpivad kõik õpilased. Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis on valikaineks riikliku põhikooli õppekava alusel õppivatele õpilastele õpioskused 2., 3., 4. ja 5. klassis ning loodus – ja täpisteadused/robotika/male 1. klassis. Lisaks õpitakse ühe ringitunnina nädalas 1. ja 2. klassis inglise keelt, 1. - 8. klassini informaatikat. Ringitunnina on 1. klassi õpilastele ühe nädalatunnina pilliõpe ning tantsuline liikumine ja 2. klassi õpilastele peotants.

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt.

B- võõrkeelena saab õpilane valida saksa või vene keele. Valiku kinnitab vanem oma allkirjaga. Õpilane, kelle edasijõudmine emakeeles või muudes põhiainetes on vajanud esimeses kooliastmes tugisüsteeme, valib saksa keele.

4.4. Erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti põhikoolis

Vastavalt Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli põhimäärusele on õppekeeleks eesti keel. Õpetaja valikul ja algatusel võib lõimida kõiki õppeaineid ja kursusi erinevate keeltega. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuse saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada õppekeelest erinevas keeles õppematerjale (sh õpilase koduses keeles) või teatud tunni etappides keele vahetust (nt refleksioonifaasis).

4.5. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineüleised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine toimub ka valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev.

Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

Läbiv teema «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- 1) teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- 2) arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- 3) arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- 4) kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- 5) tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisele ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja

enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

Läbiv teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. **Kool on liitunud Rohelise Kooli projektiga.**

Õpilast suunatakse:

- 1) aru saada loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saada inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- 4) arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- 5) võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui terviksüsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad

eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

Läbiv teema «Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus»

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.
Kool on liitunud „Ettevõtliku Kooli“ võrgustikuga.

Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- 2) olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;
- 3) tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- 4) mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- 5) mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- 6) mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandil otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.

Läbiv teema «Kultuuriline identiteet»

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijjana ja kultuuride vahendajana;
- 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
- 4) tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- 5) teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- 6) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombad on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusega kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

Läbiv teema „Teabekeskond“

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;

- 2) valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- 3) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 4) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- 5) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmes õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisioskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusvääruse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leidud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatustöös aitavad õpetajad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

Läbiv teema «Tehnoloogia ja innovatsioon»

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- 3) aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- 4) mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- 5) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi *IKT*) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;

6) arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitatav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamise meetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäeva elus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel loomida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud ainetundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

Läbiv teema „Tervis ja ohutus“

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Tervisekasvatuse põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.

Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse:

Tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- 3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- 4) leidma ning kasutama usaldusväärset tervise teavet ja abiteenuseid;
- 5) teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

Ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;

- 5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- 6) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusi oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

Läbiv teema «Väärtused ja kõlblus»

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
- 2) analüüsima süstemaatiliselt kõlblisi norme ja väärtusi;
- 3) arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- 4) juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- 5) osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- 6) reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning

demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

4.6. Lõimingu põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.

Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse elu konteksti aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisestest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetul juhendamisel. Lisaks on oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajate poolse lõimingu kaudu pakutakse õpilastele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust. Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustatakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist. Lõimingu kaudu püüdleme selles suunas, et teadmisi õpitaks kriitiliselt ja läbi mõeldult ning seostades reaalse eluga. Lõimingu kaudu muutub õppimine tähenduslikumaks ja tulemuslikumaks. Seda soodustavad suhtlemine ja arutelud. Kui õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja

kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning pühendatakse aega arutelule, siis on ka lõimingu kasutamise eesmärk saavutatud.

Samuti on lõimingul oluline roll õppimise fragmenteerituse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Õppetegevuses aidatakse teadmisi konstrueerida tähenduslikus kontekstis. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parimat lahendust. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased arenevad aktiivseteks enastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemuste põhjal ja seostatuna.

Lõiming ei ole asi iseenesest. Lisaks õpetajate initsiatiivile peab lõiming avalduma ka õpilase tasandil. Selleks on koolis loodud õppekeskkond, mis võimaldab õpilasel lõimingu tekkimist. Kui õpilane tajub tavapäraselt õppeaineid eraldi olevate tervikutena, siis koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmise ja oskusega. Õpilase teadvuses toimuv lõiming on keeruline protsess, mille suunas koolis püüeldakse. Õpilase sisene lõiming annab võimaluse luua seoseid, näha analoogiaid ja paralleele, aga ka erinevusi ja vastuolusid, seostada omavahel põhimõisteid ning märgata mitmesuguseid, ka ebatavalisi seoseid. Lõiming võimaldab saada alternatiivseid võimalusi mõtlemise korrastamiseks ja struktureerimiseks ning selle kaudu jõuda uute teadmiste ja tähenduslike seosteni.

Õpilase välist lõimingut käsitleme kui õppekava õppetegevuse kavandamise, läbiviimise protsessi. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus. Õpetuse terviklikkuse saavutamise kaudu püüeldakse selles suunas, et toetada parimal moel õpilase sisemise lõimingu tekkimist ning üldpädevuste kujunemist.

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja juhendatakse selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguveestluste kaudu.

Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba.

4.7. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

„Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõike 4 ja „Põhikooli riikliku õppekava“ § 15 lõike 9 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjali ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õppis. Täiendav materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.

Väljundipõhises õppes ei ole keskne küsimus selles, kuidas ja kus mingi pädevus või õpitulemus omandati, vaid pigem selles, kas see pädevus või õpitulemus on olemas ja kuidas selle olemasolu on võimalik hinnata. Kooli õppekava välist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid sellest toimunud õppimise põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega. Põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappidest: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemlised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppetasel läbitud õppe mitte arvestamisega;
- topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus, ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisena.

Samuti ei arvestata kooli õppekavaväliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (eksami sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel ning uurimustöö koostamisel).

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor vajadusel taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane. Hindamisse kaasatakse vähemalt kaks õpetajat.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste kaudu omandatud hinnatakse palju rangemalt ja põhjalikumalt kui õppekava tavapärasel vormis läbinute tulemusi. Põhjuseks on asjaolu, et tavapärasel vormis õppeprotsessis läbinutel on suurem tõenäosus omandada ühesuguseid õpitulemusi. Rangem ja põhjalikum hindamine on õigustatud ka seetõttu, et hoida ära

olukorda, kus ühtedelt nõutakse oluliselt rohkem kui teistelt, saavad ju mõlemad ühesuguse lõputunnistuse.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandatuse tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse. Tüüpiliseks on küsida tõendusmaterjaliks õpitu kirjalikku refleksiooni või analüüsi, dokumenteeritud tõendusmaterjali ja vajadusel teha ka õpilasega vestlus. Hindamisel eristatakse otseseid ja kaudseid tõendeid. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogenuma kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitud taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemuse-alane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud. Hindamiskomisjonil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalidest ei ole piisav õpitulemuse omandatuse tõendamiseks.

Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul tuleb vanemal esitada taotlus Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimapina. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta.

5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Aineülestest pädevuste kaudu, milleks on üld- ja valdkonnapädevused, taotletakse õpilasel riiklikes õppekavades kirjeldatud suutlikkuste kujunemist. Vastav suutlikkus on kujunenud, kui seda on tõendatud. Üldpädevuste kujundamine ei ole midagi sellist, mis on delegeeritud ainult õppeainetele või ainevaldkondadele. Üldpädevused väljendavad kogu kooli tegevuse üldist taotlust, milleks on õpilasel vajaliku suutlikkuse kujundamine. Seetõttu määratletakse koolis üldpädevuste kujundamisel rõhuasetused, millele keskendutakse koolis kõiki õppeaineid ja kooliastmeid läbivalt.

Üldpädevuste kujundamise üldpõhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis:

- Üldpädevuste kujundamisel on väga oluline koht õpetajate eeskujul- kõikide pädevuste osas, mille kujunemist õpilastes toetatakse, **peab õpetaja näitama eeskujul.**
- Iga õppeaasta alguses kavandatakse projektid kooli üldtööplaanis. Projektide eesmärgid lähtuvad üldpädevustest. Peale projekti toimumist viiakse läbi projekti tulemuste analüüs ning kavandatakse parandustegevused edaspidiseks.
- Õppekavaväline huvitegevus ja klassivälised üritused koolis toetavad üldpädevuste kujunemist

- Lähtuvalt kooli õppekavas toodud rõhuasetustest kavandavad õpetajad oma töökavades vajalikud tegevused arvestades aineeesmärke ja -spetsiifikat.

Kooli üldtööplaanis kavandatakse alljärgnevad iga-aastased koolisisesed projektid:

- Rahvusvahelised projektitegevused
- Õppeaasta avaaktus, EV aastapäevaaktus, õppeaasta lõpuaktus, Tublide päev
- Ainenädalad (õppekava valdkonna põhiselt)
- Õpilaste uurimuslike tööde koostamine ja kaitsmine
- Käsitööpäev
- Kooliball
- Õpilaslaadad
- Ühisüritused peredega (isadepäev, jõulupeod, emadepäev, karnevalid jms)

Üld- ja valdkonnapädevused, kujunevad kõigi õppeainete kaudu. Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt meetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on detailsemalt kirjeldatud õpetaja töökavas.

Üldpädevused suunavad ka koolipere valmisolekut reageerida sihipäraselt erinevates olukordades nii õppetöö ajal kui ka õppekavaväliselt. Näiteks võimaldab adekvaatne ja üldpädevustest lähtuv koolitöötajate käitumine õppida õpetajate eeskujust seda, kuidas tuleks täiskasvanute maailmas reageerida situatsioonile, kui kellegi väljaütlemised on solvavad või provokatiivsed. Oluline on ühine arusaam sellest, kuidas reageerida rikkumistele, kuidas tunnustada ja toetada õpilaste positiivseid ideid ja omaalgatusi.

Kultuuri ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Koolis määratletakse ja sõnastatakse meeskonnatööna kooli põhiväärtused, kaasates õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid.
- Õpetaja ülesanne on tundides õpilastele eakohaselt läbi arutatada päevakajalised sündmused või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevad aktuaalsed küsimused. Arutelusid läbi viies tuleb käsitleda sündmuse erinevaid tahke, demonstreerides sallivuse aluseks olevat mõtteviisi.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt koolis valitseva esteetilise õpikeskkonna kaudu. Tund algab ja lõpeb alati puhtas klassiruumis. Teistele esitatud töö peab alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

***Kultuuri ja väärtuspädevus* on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:**

- hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast;
- tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega;
- väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;
- hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust;
- teadvustada oma väärtushinnanguid.

***Sotsiaalse ja kodanikupädevuse* kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:**

- Õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena. Koolis küsitakse õppeaasta lõpus tagasisidet õppeprotsessi kohta.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamisel.

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkuleppe saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist.
- Õppe-kasvatustsükkel on korraldatud lähtudes demokraatlikust mõtteviisist. Õppeprotsessi kavandamine on avalik – õpilased peavad teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamise kriteeriumid.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus pädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- ennast teostada;
- toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;
- teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme;
- austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära;
- teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;
- aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemise.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Õpilastega kaks korda aastas läbiviidavad arenguvestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil.
- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ja kavandama parendustegevusi.
- Õpilaste poolt koostatud kirjalikele töödele annavad õpetajad tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta.

Enesemääratluspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- analüüsida oma käitumist erinevates olukordades;
- käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise;
- lahendada suhtlemisprobleeme.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Õpioskuste õpetamisele ja õppima õppimisele pööratakse tähelepanu kõigis õppeainetes.
- Kõikides õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele.
- Peetakse oluliseks, kujundada õpilastes oskust leida informatsiooni teatmeteostest. Õpikut käsitletakse teatmeteose liigina.

Õpipädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet;
- planeerida õppimist ja seda plaani järgida;
- kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;
- seostada omandatud teadmisi varemõpituga, analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Pööratakse suurt tähelepanu esinemisalasel pädevuse kujunemisele ainetundide, huvialaringide, uurimuslike tööde kaitsmise ja klassivälise ürituste kaudu.
- Õpilane peab saama enne esinemist õpetaja poolset juhendamist ja peale esinemist personaalset tagasisidet.
- Suhtluspädevuse kujunemist toetab meediaringi tegevus ja koolilehe tegemine.

Suhtluspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust;
- ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Ainetundides pööratakse tähelepanu suutlikkusele kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, tabeleid, diagramme.
- Õpilasi õpetatakse katse- või vaatlusandmeid esitlema tabelina, arvjoonisena, neid analüüsima, leidma seoseid ning siduma arvulisi näitajaid lahendatava probleemiga.
- Õpilastele tutvustatakse Pärnu linna ja maakonna miljööväärtslikku elukeskkonda ja vaatamisväärsusi. Õpperadade, loodusväärtuste, asutuste, ettevõtete jms kasutamine õpipaikadena Pärnu linnaruumis.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid;
- mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Ainetundide, klassivälise tegevuse ja õpilasesinduse töö kaudu kujundatakse õpilastes oskust ideid luua ja ellu viia, korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi.
- Ainetundides suunatakse õpilasi probleemsituatsioone lahendama. Tundides kasutatakse kogemusõppet põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.

Ettevõtlikkuspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele;
- seada eesmärgi, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia;

- korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest;
- reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele;
- võtta arukaid riske.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Digivahendite kasutamine peab toetama õppekava omandamist.
- Digikirjaoskuse arendamisele nii õpilaste kui õpetajate hulgas pööratakse suurt tähelepanu.
- Ainetundides õpitakse infot leidma, kriitiliselt hindama ja analüüsima.
- Õpilastele tutvustatakse erinevaid digivahendeid ja –võimalusi.
- Õpilastele teadvustatakse digikeskkonna ohtusid ja turvalise kasutamise põhimõtted.

Digipädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

- kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärust;
- osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja -võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;
- olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- suutlikkus järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Lisaks üldpädevustele on „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 7, § 9 ja § 11 sätestatud pädevused kooliastmeti. Pädevused, mille kujunemine toimub valdkonnapädevuste kujunemise ja läbivate teemade kaudu on kirjeldatud järgnevalt.

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;

- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loova ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

6. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti:

I kooliastme lõpuks õpilane:

- Teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitse, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;

- Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- Oskab eristada vale/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. Ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;
2. Oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- Oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed;
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- Oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- Oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- Oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- Tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
- Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

II kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. Õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
2. Ohutusalaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine- praktilised õppused, õpetamine reaalses liikluskeskkonnas jms.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- Väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- Oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- Oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed;
- Teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- Oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- Kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- Mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- On teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- Oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. Õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;

2. Ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, praktilised ohutusosalased õppused.

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud „Põhikooli riikliku õppekava“ läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning maanteeameti soovitudest liikluskasvatuse osas ning „Liiklusseadusest“. Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lg 3-5 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- 1) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;
- 2) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

Liikluskasvatuse teemad	Maht tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusest nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 tulenevalt on kooli õppekavas määratletud liikluskasvatuse üldised teemad ja nende käsitlemise maht õppeaastas klassi kohta. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusosalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

7. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud uurimistöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimistöö on õpilase õpetaja juhendamisel kavandatud, teostatud ja esitletud töö. Uurimistöö eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteemiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist.

Uurimistöö koostamise eesmärgid:

- Toetada teoreetilise materjali kogumiseks ning analüüsiks vajaminevate teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste omandamist.
- Arendada praktilise andmete analüüsi oskuseid, alates ankeedi koostamisest, andmete kogumisest kuni kogutud andmete kohta järelduste tegemiseni.
- Ainetavaheline lõiming

Uurimistöö koostab õpilane koostöös juhendajaga. Lisaks toimuvad kord nädalas uurimistöö tunnid arvutiklassis. Septembris valivad õpilased juhendaja ja koostöös lepitakse esmalt

kokku valdkond ning seejärel kitsam uurimisteema. On võimalik ka vastupidine protsess, kus õpilasel on huvipakkuv teema olemas ning seejärel leitakse sobiv juhendaja.

Uurimistöötunnis tutvustatakse erinevaid uurimistöö koostamise põhimõtteid, materjali otsimise võimalusi. Oktoobris- novembris tutvustatakse õpilastele (uurimistöötunnis) refereerimise ja tsiteerimise erinevust. Lisaks tutvustatakse viitamise erinevaid variante (nime-aasta ja numbriline viitamine). Materjal kinnistatakse läbi praktiliste ülesannete. Detsembris tutvutakse erinevate elektrooniliste andmekogumisvahenditega ning tutvustatakse õpilastele andmetöötluse esmaseid võimalusi (Excel). Andmeid kogutakse üldiselt oma kooli õpilastelt (v.a. erijuhud) informaatika tundides. Uurimistöötundides korraldatakse üle materjali vormistamise nõuded tuginedes kooli uurimistöde vormistamise juhendile (<http://kuninga.parnu.ee/oppetoo/uurimistoo/>).

Jaanuaris toimub tööde eelkaitsmine, mille raames õpilased tutvustavad oma töö valmimisastet, kasutatud materjalide nimekirja ning töö ülesehitust (sisukorda). Lisaks annavad senisele tööle hinnangu juhendajad.

Märtsi lõpus esitatakse tööd komisjonile (komisjon vaatab töö esitamisel töö üle ja aktsepteerib/lükkab tagasi). Aprillis- mais harjutatakse uurimistöötunnis töö esitlemist ning kaitsmist. Juunis toimuvad uurimistöde kaitsmised, kus õpilased tutvustavad oma tööd. Hinnangu tööle annavad nii juhendaja kui ka retsensent.

Tööde hinne kujuneb koolis välja töötatud hindamismudeli põhjal, kus hinnatakse teema aktuaalsust, probleemi püstitust, eesmärgiseadet, teema ja töö sisu vastavust, kirjandusallikaid, nende asjakohasust ning seostamist ja neile viitamist, teoreetilise ja praktilise osa tasakaalu, andmete tõlgendamist ja analüüsi, vormistust ja keelelist korrektsust.

8. Hindamise korraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhendatakse „Põhikooli riiklikust õppekavast“ § 19 - § 22.

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikule;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamiseks;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hooleksuse) kohta kolm korda õppeaastas. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindale ja hinnangule.

8.1. Kujundav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Vanemale antakse sellist tagasisidet Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis kaks korda aastas arenguveestlustel. Arenguveestlustel klassijuhataja vahendab kõigi last õpetavate õpetajate antud hinnanguid õpilase arengule.

Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavade ja tavadega.

Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

8.2. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted

Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne «5+» on suurepärase, hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk».

Hindamisel viie palli süsteemis:

- 1) hindegaga „5+” ehk „suurepärase” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste maksimaalset saavutatust.
- 2) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 3) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 4) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad põhikooli õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisele õppimisele või edasises elus

- 5) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui põhikooli õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus;
- 6) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda põhikooli õpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5+” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–99%, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

Loov- ja oskusainetes (kunstiõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus, muusika, kehaline kasvatus) ning kooli valikainetes kasutatakse mitterumbrilist hindamist. Nendes ainetes annab õpetaja ainetunnis suulist ja ainetunni järel kirjalikku tagasisidet, tunnustades edusamme ning juhtides tähelepanu vajakajäämistele. Õppeperioodi sooritust hinnatakse kokkuvõtvalt sõnalise hinnanguna arvestatud (A) ja mitte arvestatud (MA) süsteemis. Iga õppeperioodi algul annab aineõpetaja ekoolis teatena märkuste all õpilastele ja vanematele teada, mis on sellel perioodil antud aines arvestuse saamise eelduseks lisaks aktiivsele osalemisele ainetunnis. Aineõpetajal on õigus hindamisel võtta arvesse osalemist võistlustel/konkurssidel ja treeningutel.

Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse aastahinded ja perioodihinded vajadusel viie palli süsteemi. Teisendamisel arvestatakse õpilase individuaalset arengut, tundides osalemise aktiivsust ja arvestuslike nõuete täitmist.

8.3. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli I klassides

Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli I klassis kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid. I klassis kasutatav kokkuvõttev hindamine toimub kaks korda õppeaastas ning väljendub kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmisena, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus kajastub selgelt, kui võrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

8.4. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi II- IX klassis väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis. I klassis hinnatakse koolisisesele hindamissüsteemile vastavate kirjalike sõnaliste hinnangutega. Koolisiseseid valikaineid ning loov- ja oskusaineid hinnatakse arvestatud/mitte arvestatud.

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine perioodihinneteks ning perioodihinnete koondamine aastahinneteks. Koondhinded esitatakse viie palli süsteemis. Koondhinde

kujunemise aluseks ei ole perioodide keskmine hinne. Hinnete kaalu ja osatähtsust tutvustavad õpilastele aineõpetajad õppeaasta algul.

I klassis kasutatakse kokkuvõtva hindamisena kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

8.5. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli lõpetamine

Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruuses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

8.6. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine või õpilane ei teinud sihilikult tööd kaasa või ei andnud oma tööd ära, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga «nõrk».

8.7. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Vähemalt „rahuldavale“ vastatud järeltöö hinne kajastub ekoolis tärniga hindena. Hinded on erineva kaaluga ja kokkuvõtliku hinde aluseks pole ainult hinnete aritmeetiline keskmine. Hinnete kaalu ja osatähtsust tutvustavad õpilastele aineõpetajad õppeperioodi algul.

Puudumise tõttu tegemata kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust kajastab ekoolis x. Tegemata töö vastatakse järele õpilase kooli tülles kokkuleppel aineõpetajaga. Järelevastamise hinne kajastub ekoolis hindena (x kustutatakse).

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata, lisab aineõpetaja hindede kommentaari, millised olid puudujäägid, millised teadmised ja oskused tuleb veel omandada.

Tunnitööd või kodutööd mitteteinud õpilast võib õpetaja kohustada tegemata kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust tegema abiõpetaja juures.

Kui õppeperioodi keskel on õppeaine perioodihinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindede «nõrk» või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, rakendatakse „puuduliku“ või „nõrga“ perioodihinde järel tõhustatud järelvalvet ja mõnda muud tugisüsteemi (nt logopeediline abi, õpiabi jm) või lisatundi antud aines, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Kui õpilane soovib pärast teadmiste ja oskuste omandamist parandada oma „nõrka“ või „puudulikku“ perioodihinnet, tuleb tal selleks positiivsele hindede sooritatada kõik selle perioodi arvestuslikud tööd.

Perioodihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu. Õppenõukogu teeb oma otsuse „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 22 lõigetes 8 – 13 sätestatud tingimustel ja korras.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud õppekava alusel õppivaid õpilasi.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

8.8. Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord

Käitumise (sealhulgas hoolsuse) hindamise eesmärk on suunata õpilast suhtuma lugupidavalt kaaslastesse, järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine nii koolis kui väljaspool kooli. Hinnangu andmisel arvestatakse viisakat suhtlemist kaasõpilaste ja täiskasvanutega, sobiva sõnavara kasutamist, ausust, sõbralikkust ja abivalmidust, õpetajate korralduste täitmist, tunnirahu hoidmist, põhjuseta puudutud ja hilinetud tundide arvu, kooli vara, õppevahendite ja ruumide hoidmist, õppimist järjepidevalt ja võimetekohaselt, vajalike õppevahendite olemasolu, koduste ülesannete täitmist ja kokkulepitud tähtaegadest kinnipidamist.

Käitumise ja hoolsuse kohta antakse kirjeldatavat sõnalist tagasisidet kolm korda õppeaastas klassitunnistuse ja ekooli kaudu.

8.9. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidmenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud kohaselt.

9. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli põhimääruses sätestatu kohaselt on koolis võimalused rakendada hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks erinevaid rühmi ja klasse.

Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijaks (HEVKO) õppealajuhataja, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

Koolis toimuvad regulaarsed tugimeeskonna kokkusaamised vähemalt kord kuus teisipäeviti kell 15. Täpsest ajast teavitatakse õpetajate listis. Tugimeeskonnas osalevad kooli tugispetsialistid, juhtkond ja õpetajad. Tugimeeskonnale võivad ettepanekuid teha kõik õpetajad.

Kui õpilasel ilmneb mahajäämus õppetöös või ajutised raskused võimetekohaste õpitulemuste saavutamisel:

- teavitatakse sellest ekooli kaudu kohe õpilase vanemat. Õpilase kohta avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart ekoolis;
- vajadusel tehakse õpilase pedagoogilis-psühholoogiline hindamine – õpetajad ja kooli tugispetsialistid hindavad õpilase õpihuvi ja -motivatsiooni, õpioskusi, õpilase

tugevaid ja nõrku külgi eri õppeainetes ja sotsiaalsetes oskustes, tunnetustegevust, emotsionaalset seisundit ja käitumist koolis;

- vajadusel teevad kooli tugispetsialistid kooskõlastatult õpilase vanematega koostööd teiste valdkondade spetsialistidega väljastpoolt kooli ja soovivad täiendavaid uuringuid.

Tulenevalt toe vajaduse mahust on õpilasele võimalik pakkuda kas üldist, tõhustatud või erituge. Õpilase toe vajaduse ilmnemisel tagatakse kohe esmane tugi, sh võimetekohast õpet toetavad tingimused. Tugimeetmete valik (toetamise viis) ja rakendamise tingimused (maht, kestus, õpikeskkond jne) määratletakse tugispetsialistide ettepanekul ning koostöös õpilase, tema vanemate ja klassi- või aineõpetaja(te)ga, lähtudes õpilase vajadustest (vanus, keskkonna tajumise eripära, puudespetsiifilised vajadused jms). Vastav märke tehakse ekooli õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Üldise toe rakendamisel tagatakse õpilasele ajutiselt või perioodiliselt individuaalne lisajuhendamine, tugispetsialistide teenuse kättesaadavus ja vajadusel õpiabitunnid – tulenevalt toe vajaduse eripärast kas individuaalselt või rühmas.

Kui kooli poolt tagatud üldine tugi ei ole õpilase toetamiseks piisav ega anna õpilase arengu seisukohalt soovitud tulemusi, on võimalus õpilasele taotleda tõhustatud või eritoe soovitud. Tõhustatud või eritoe rakendamise soovitus koos täpsemate rakendamise juhistega annab Rajaleidja võrgustiku kooliväline nõustamismeeskond.

Toe rakendamise perioodil jälgivad kõik õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengu dünaamikat ja igakülgset toimetulekut. Rakendatava toe tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldab HEVKO koostöös rakendamisel osalenud õpetajate ja tugispetsialistidega vähemalt korra aastas õpilase arengut ja toimetulekut ning pakutava toe tulemuslikkust ja esitab omapoolsed arvamused ning soovitusel edasisteks tegevusteks: toe rakendamise lõpetamiseks, jätkamiseks samal või tõhustatud viisil; toetusmeetme valiku vahetamiseks või täiendavate toetuste lisamiseks; täiendavate uuringute tegemiseks või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumiseks. Kui nõustamismeeskonna soovitus on tähtjaline, tuleb enne soovitusel rakendamise tähtaja lõppemist hinnata meetmete tulemuslikkust. Tähtaegu jälgib klassijuhataja.

Õpilase hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, rakendatud ja rakendatavad teenused ja tugi ning hinnangu nende tulemuslikkuse kohta kannab HEVKO õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile ja ARNO süsteemi. Õpilasraamatusse teeb vajalikud kanded (IÕK rakendamine, koolivälise nõustamismeeskonna otsused) klassijuhataja.

Tööd hariduslike erivajadustega õpilastega koolis kirjeldatakse täpsemalt dokumendis „HEV õpilaste õppe korraldamine Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis“ (<https://kuninga.parnu.ee/wp-content/uploads/2019/01/hev-o%CC%83pilaste-o%CC%83ppe-korraldus-PKTPK.pdf>)

9.1. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused

Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 18 sätestatust, põhikooli riiklikus õppekavas § 17 ja § 22 lõikes 7 sätestatust.

Koolis võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks või tema varasema õpi- või töökogemuse arvestamiseks kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga teha muudatusi või kohandusi õppesisus, -koormuses, -korralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist, võrreldes nominaalse õppeajaga, ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil. Sellised kokkulepped on asjakohased juhul, kui õpilane mõjuvatel põhjustel ei saa lühiajaliselt osaleda õppes, kui ta omandab nõutavad õpitulemused mingis teistsuguses õppekeskkonnas, teisel viisil vms.

Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava.

Direktori või õppealajuhataja otsusel võib õpilasele rakendada Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitus:

Ainekonsultatsioonid – neid annavad kõik aineõpetajad oma vastuvõtuaegadel (ajad on leitavad kooli kodulehel <https://kuninga.parnu.ee/meie-inimesed/opetajad/>). Nendes tundides toimub eelkõige järeleõpetamine. Peale selle võivad õpetajad anda õpilastele konsultatsioone ainetunnis, enne ja pärast tundi. Ainekonsultatsioonides osalemine on enamasti õpilasele vabatahtlik, kui HEVKO või tugimeeskond pole määranud teisiti. Kui õpilase teadmisi/oskusi on hinnatud puuduliku või nõrga perioodihindega, on tundides osalemine kohustuslik. Vastav otsus kantakse ekooli õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

“Rõõmuring“ – igapäevane koolitöö osa. Abiõpetaja juhendamisel toimub pärast tunde esmaspäevast neljapäevani kella 13–16 järelevastamine või sooritatakse tegemata/esitamata tunnitöö/kodutöö. Rõõmuringi jäetud õpilase kohta teeb aineõpetaja sissekande vastavasse päevikusse (kes, mis aines ja mida peab tegema). Abiõpetaja kinnitab oma initsiaalidega töö sooritamist. Rõõmuringis on võimalik kokkuleppel aineõpetajaga järele vastata ka tegemata kontrolltöid/tunnikontrolle.

Õpitulemusvestlus – osalevad klassijuhataja, õppealajuhataja, õpilane, vanem. Vajadusel kaasatakse aineõpetajaid ja tugispetsialiste. Õpitulemusvestlused protokollitakse ja sõlmitud kokkulepped allkirjastavad vastaval vormil kõik vestlusel osalenud. Vastav märge tehakse ekooli õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Kool koostab õpilasele **individuaalse õppekava** juhul, kui:

- õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis toimuvasse õppesse;
- kui õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- kui õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse või kui õpilasele rakendatud kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine, võrreldes kooli või riikliku õppekavaga;
- kui kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada kohustusliku õppeaine õppimisest.

Individuaalne **käitumise tugikava** aitab toetada käitumisraskustega õpilast, kelle igapäevane toimetulek koolis on häiritud oskamatusse tõttu mõista ja adekvaatselt reageerida enda ja kaasõpilaste emotsioonidele, millest tulenevalt on raskendatud suhtlemine eakaaslaste ja täiskasvanutega. Käitumise tugikava koostamise eesmärk on toetada õpilase sotsiaalsete oskuste arendamist teda ümbritsevas võrgustikus (kooli ja kodu koostöös) positiivse tagasiside ja eduelamuse kogemise abil. Käitumise tugikava osana rakendatakse käitumispäevikut. Käitumispäeviku abil jälgitakse õpilase käitumist ainetundides ning antakse õpilasele ja tema vanemale selle kohta vahetut tagasisidet.

Õppekavas toodud eesmärkide täitmiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks võib teda õpetada **õpiabi- või tasemerühmas**. Tasemerühm on ühes klassis või paralleelklassiti konkreetsetes õppeaines õpilaste teadmiste ja oskuste taseme alusel moodustatud rühm eesmärgiga paremini korraldada õpilastele võimetekohast õpet. Rühmade moodustamisel arvestatakse õpilaste õpitulemusi aines, aineõpetaja arvamust, eripedagoogi, haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi. Tasemerühma õpetab klassi- või aineõpetaja ning õpe toimub täismahus, lähtudes klassi õppe- ja ainekavast. Tasemerühmad võivad aineti olla eri koosseisuga ja need moodustatakse üldjuhul terveks õppeaastaks. Õpilaste arvu õpiabirühmas ja tasemerühmas määrab direktor.

Õpiabi on toetav õpetus ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskuste ning logopeediliste probleemidega põhikooliõpilastele, kellel vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õpetuse diferentseerimisele ja individualiseerimisele on püsivad raskused õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste saavutamisel. Õpiabitund toetab õpilase vastavas klassis õppimist ja aine õpitulemuste omandamist ning on sinna määratud õpilasele kohustuslik. Õpiabirühm moodustatakse erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul direktori käskkirjaga. Õpiabitundide tõhusust hindavad õpilasega tegelev spetsialistide meeskond ja klassi- või aineõpetajad vähemalt kord poolaastas ning tulemused fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Individuaalne õpe on erituge vajavatele õpilastele erandjuhul õpetaja poolt väljaspool klassiruumi täismahus antav õpe ühes, mitmes või kõikides ainetes. Erituge vajavale õpilasele annab individuaalõppeks õppekorraldusliku soovitusel koolivälise nõustamismeeskond.

Koolis võib võimaluse korral moodustada tõhustatud ja erituge vajavate õpilaste õppetööks ja neile vajaliku toe pakkumiseks **eriklasse**. Tõhustatud tuge vajavatele õpilastele moodustatud eriklasside täitumuse piirnorm on kuni 12 õpilast, erituge vajavatele õpilastele moodustatud klassides 6 õpilast.

Koduõpe on väljaspool kooliruumi korraldatav õpe.

Koduõpet rakendatakse, kui:

- õpilase terviseseisund ei võimalda tal kooli päevakavas või õppe individuaalse korralduskavaga ettenähtud õppes osaleda;
- lapsevanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada.

Koduõpet tervislikel põhjustel rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel õpilasele, kellel on raske funktsioonihäire, haigus või puue või kelle tervislik seisund võib sellise häire põhjustada ja kelle terviseseisund ei võimalda tal kooli ruumides toimivas õppetöös osaleda. Koolivälise nõustamismeeskond võib koduõppe rakendamist soovitada kuni kolmeks aastaks, mille järel vaadatakse üle koduõppe pikendamise vajadus. Koduõppe

minimaalne kestus on kaks õppeveerandit. Tervislikel põhjustel koduõppel viibivale õpilasele koostab kool koostöös vanemaga õpilase võimeid ja erivajadusi arvestava individuaalse õppekava. Juhendatud õppetööd tehakse vähemalt 8 õppetunni ulatuses nädalas.

Koduõpet vanema taotlusel korraldab ja finantseerib vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest. Vanema taotlusel koduõppel õppivale õpilasele koostab koduõpet läbiviiv isik koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes individuaalse õppekava. Individuaalses õppekavas määratakse kindlaks õpetajad, kes kontrollivad vähemalt kord poolaastas õpitulemuste omandamist. Koolil on õigus katkestada koduõpe, kui ilmneb, et õpilasel on individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemused suures mahus saavutamata. Üldjuhul teeb vanema taotlusel koduõppe rakendamise otsuse õppenõukogu õppeaasta või poolaasta alguses. Selleks esitab vanem kooli direktorile taasesitamist võimaldavas vormis taotluse. Taotluses kirjeldatakse vanema soovil koduõppele viimise põhjused ja andmed isiku kohta, kes hakkab last õpetama.

Kui õpilane õpib koduõppel vanema soovil ja samal ajal osaleb õppetöös mõnes muus koolis Euroopa Liidus, koostatakse individuaalne õppekava koduõppele vormistatud õpilasele vaid nende õppeainete ja teemade kohta, mida välisriigi õppeasutuse õppekavas ei ole (nt eesti keel; Eesti ajalugu vms). Individuaalses õppekavas määratletakse taotletavad õpitulemused ja nende saavutamise kontrollimise kord.

Kool teeb iga õppeaasta lõpus otsuse selle kohta, kas õpilane viiakse üle järgmisse klassi, pikendatakse klassi läbimise aega või jäetakse klassikursust kordama.

10. Karjääriteenuste korraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.

Karjääriteenust koolis osutab psühholoog ja direktori asetäitja huvitegevuse alal. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
- statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina,
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Tulenevalt direktori asetäitja huvitegevuse alal pädevusest, vastavalt Vabariigi Valitsuse 22.11.2000. a määrusele „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 24 on direktori asetäitja huvitegevuse alal abiks õpilastele, et:

1) toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;

- 2) olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
- 3) vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
- 4) toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

Valikõppeaine „Karjääriõpetus“ läbitakse Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis 8. klassi inimeseõpetuse kursuse raames.

Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamise ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab veebilehekülj www.rajaleidja.ee

11. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Teavitamisel juhendatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatu kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis töötavad erinevad spetsialistid – eripedagoogid, logopeed, koolipsühholoog, sotsiaalnõustaja- teevad koostööd õpetajatega ning osalevad vajadusel nõustamise protsessis.

Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis on tagatud õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.

12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Õpetajate koostöö ja töö planeerimise aluseks on õppekava väljundipõhisus. Kohe õppimise alguses pannakse kõigile arusaadavalt paika oodatava õppimise tulemused. Õpetajad teavitavad õpilasi oma aine õppekorraldusest ekooli kaudu. Õppeprotsess kujundatakse selliselt, mis võimaldab kõige paremal viisil õppimise tulemused saavutada ning hindamine võimaldab aru saada, kuidas see õnnestus.

Väljundipõhises õppes toimub õpetaja töö planeerimine alljärgnevalt:

- esmalt määratletakse õpitulemused, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada;
- seejärel õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused;
- kavandatakse õpitulemuste hindamine;
- valitakse lähtuvalt õpitulemustest ja hindamismeetoditest õpetamismeetodid.

Õpetamise aluseks ei ole õppesisu vaid õpitulemused. Õppesisu käsitlemisel teeb aineõpetaja valiku arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.

Õpetajad koostavad igaks õppeperioodiks töökavad ja ekoolis ainekaardid. Ainekaartides tuuakse välja õpetamise eesmärgid, õppesisu ja hindamise korraldus. Täpsemalt kirjutab õpetaja oma aine õpetamise lahti oma isiklikus töökavas. Õpetaja töökava on õpetaja töövahend. Ainekaardid on ekoolis kättesaadavad kõigile asjast huvitatud osapooltele

Tagamaks iga õppekava rakendumine, üldpädevuste kujunemine ning lõiming, viiakse Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis läbi projekte. Läbi erinevate projektide seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetatakse need reaalse elu konteksti. Aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks. Kool on liitunud Ettevõtliku Kooli, Rohelise Kooli ja Liikuma Kutsuva Kooli haridusprogrammidega. Lisaks on koolis rahvusvahelised Erasmus+ projektid.

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoollised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressurssidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti (ürituse) eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projektile peab olema selge eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks vajalik aeg ja vajalikud vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandataksearendustegevused edaspidiseks.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord Pärnu Kuninga Tänav Põhikoolis

Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.

Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.

Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.

Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

Tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest“ § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor. Kooskõlas „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 71 lõikega 3, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.

Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

Kool avalikustab, tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.